

บทที่ 2

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่าง ๆ เช่น ข้อมูลสภาพพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การทำเหมืองแร่พร้อมแผนที่แสดงจุดที่ตั้งของเหมืองแร่และระดับของตะกั่วและแคนเดเมียมในสิ่งแวดล้อม ข้อมูลเหล่านี้สามารถหาได้จากหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม เขต 11 สำนักงานทรัพยากรธรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาจากเอกสารวิชาการและผลงานวิจัยของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเข้าไปสำรวจสภาพพื้นที่ทั่วไปของพื้นที่ทำการศึกษาและระบบโรงร่องประปาที่จะเก็บตัวอย่างตะกอนโคลน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณความชื้นขึ้น และรูปแบบทางเคมีของตะกั่วและแคนเดเมียมในตัวอย่างตะกอนโคลนจากโรงร่องประปาที่ใช้น้ำดิบจากแม่น้ำตาปี - พุ่มคง ได้แก่ ตะกอนโคลนจากโรงร่องประปาอ้าวgeo匆匆 อำเภอเดียนชา อำเภอพุนพิน และอำเภอคีรีรัตน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องมือ อุปกรณ์และสารเคมี

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ (Equipment)

- เครื่องอะตอมิกแอบนซอพชันสเปกตรโฟโตมิเตอร์ แบบกราไฟต์ เฟอร์เนส

(Graphite furnace Atomic Absorption Spectrometer, GFAAS): GTA 100 SpecAA-800 Varian, Australia

- เครื่องวัดพีเอช (pH-meter) : pH 526 WTW, Germany
- เครื่องเซนติริฟิวจ์ (centrifuge) : Sorvall super 21 DuPont, U.S.A
- เครื่องชั่งแบบละเอียด(analytical balance): AB 204 Mettler Toledo, Switzerland
- เครื่องชั่งแบบหยาบ (analytical balance): BP 2100 Mettler Toledo, Switzerland
- ตู้อบความร้อน (drying oven) 25-180 องศาเซลเซียส : Contherm, U.S.A
- เดซิเคเตอร์ (desiccator) พร้อมสารดูดความชื้น : Sanplatec Corp, U.S.A
- เครื่องอุ่นน้ำ(water bath) : Memmert, U.S.A
- เครื่องเขย่ากวน (shaker) : Touch Mixer Modal 231, Switzerland
- Argon TIG, Thailand

- Graphite tubes Varian, Australia
 - Hollow cathode lamp Varian, Australia
 - ไมโครปีเปต
 - เทอร์โนมิเตอร์
 - ตะแกรงร่อน
 - บีกเกอร์
 - หลอดทดลองชนิดฝ่าเกลี่ยว
 - กระชักนาฬิกา
 - ระบบอุ่นตัว
 - ขวดปริมาตร
 - ปีเปต
 - กรวยกรองกระดาษ
 - ตะแกรงวางหลอดทดลอง
 - ขอนตักสารเคมี
 - ขวดน้ำกลั่น น้ำประศจากอิอ่อน
 - อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ขวดปริมาตรขนาดต่าง ๆ กระดาษกรอง ขวดเก็บตัวอย่าง ถังแข็งน้ำแข็ง ถุงพลาสติก ยางรัด ถังพลาสติก ครกบด หลอดหยดพร้อมจุกยาง แท่งแก้วคน
- ถังแข็งน้ำแข็ง ถุงพลาสติก ยางรัด ถังพลาสติก ครกบด หลอดหยดพร้อมจุกยาง แท่งแก้วคน

2. สารเคมี

- Nitric acid (HNO ₃)	Merck, Germany
- Hydrochloric acid (HCl)	Merck, Germany
- Acetic acid (CH ₃ COOH)	Merck, Germany
- Sodium acetate (NaC ₂ H ₃ O ₂ .3H ₂ O)	Merck, Germany
- Hydroxylamine hydrochloride (NH ₂ OH.HCl)	Univar, Australia
- Ammonium acetate (CH ₃ COONH ₄)	Univar, Australia
- Hydrogen peroxide (H ₂ O ₂)	Merck, Germany
- Lead nitrate (Pb (NO ₃) ₂)	Merck, Germany
- Cadmium nitrate (Cd (NO ₃) ₂ . 4 H ₂ O)	Merck, Germany
- Palladium chloride	Sigma, USA
- Ammonium dihydrogen phosphate	BDH, England
- Ascorbic acid	BDH, England

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

3.1.1 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาจะทำการสกัดตัวอย่างแบบแยกลำดับส่วน (sequential extraction) และวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วและแคดเมียมในตัวอย่างตะกอน โคลนจากโรงพยาบาลที่ใช้น้ำดื่มจากแม่น้ำตาปี-พุ McDow

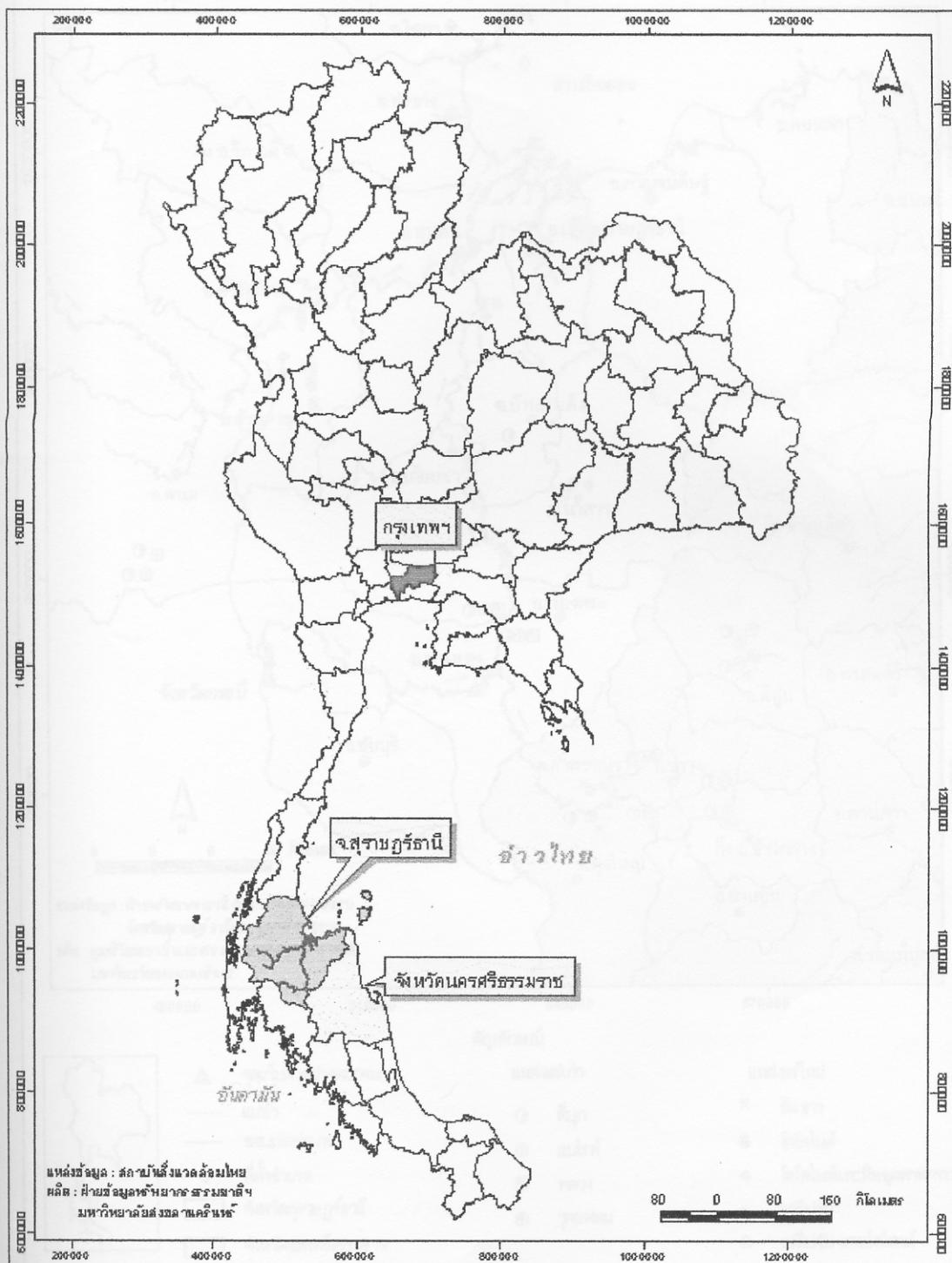
3.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1.2.1 การกำหนดจุดเก็บตัวอย่าง

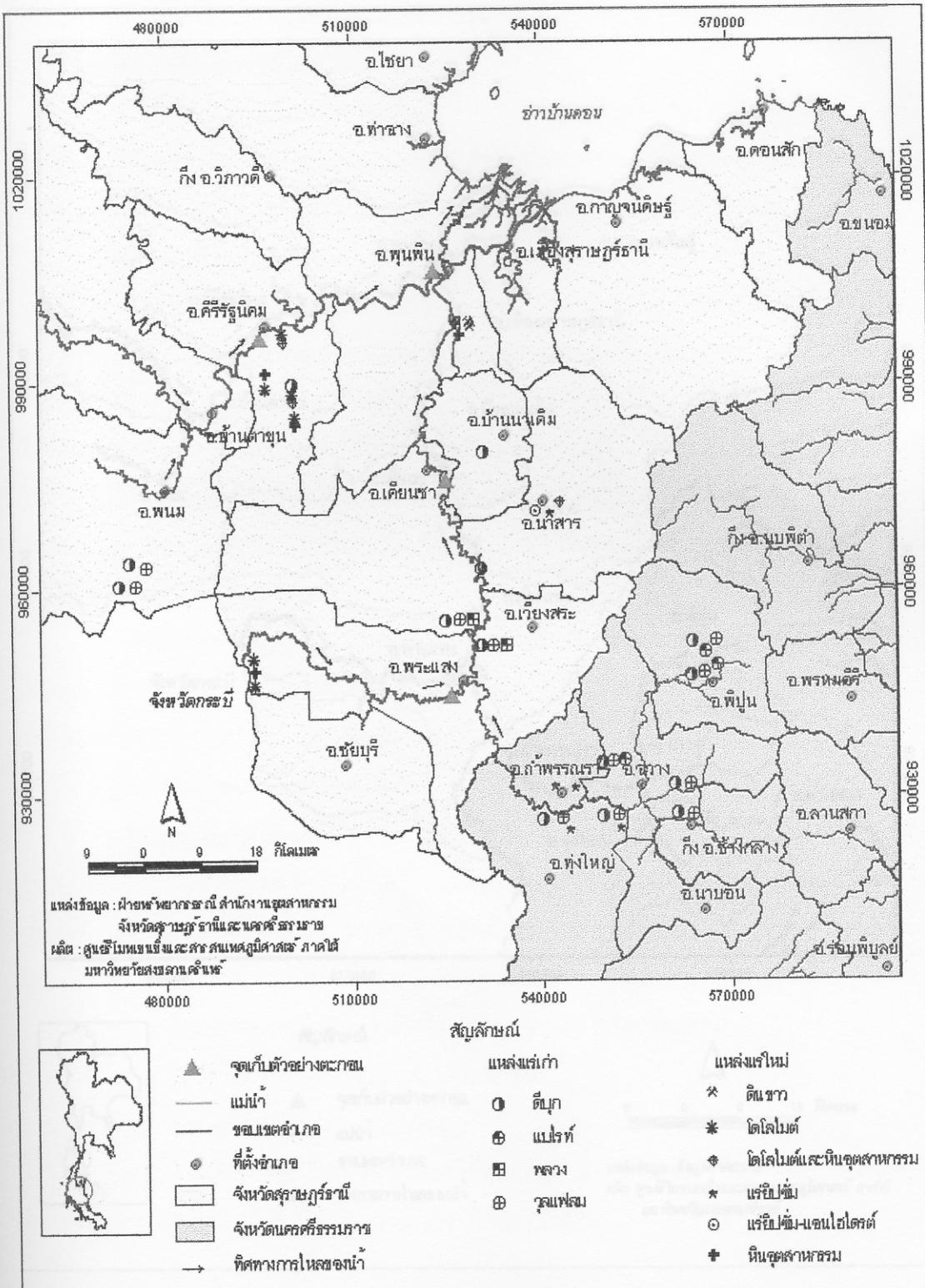
1. สำรวจและทำแผนที่แสดงที่ตั้งของแม่น้ำตาปี-พุ McDow ตลอดลำน้ำ
2. กำหนดจุดเก็บตัวอย่างในการศึกษาเป็นแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อเก็บตัวอย่างตะกอน โคลนจากโรงพยาบาลที่เป็นของตะกั่วและแคดเมียมในแม่น้ำตาปี-พุ McDow

3. เก็บตัวอย่างตะกอน โคลนของโรงพยาบาลตามสถานีโรงพยาบาลที่กำหนด 4 จุด คือ (1.) โรงพยาบาลภูเก็ตเดินชา
 (2.) โรงพยาบาลภูพุนพิน
 (3.) โรงพยาบาลภูรังษันนิคม
 (4.) โรงพยาบาลภูรังษันนิคม

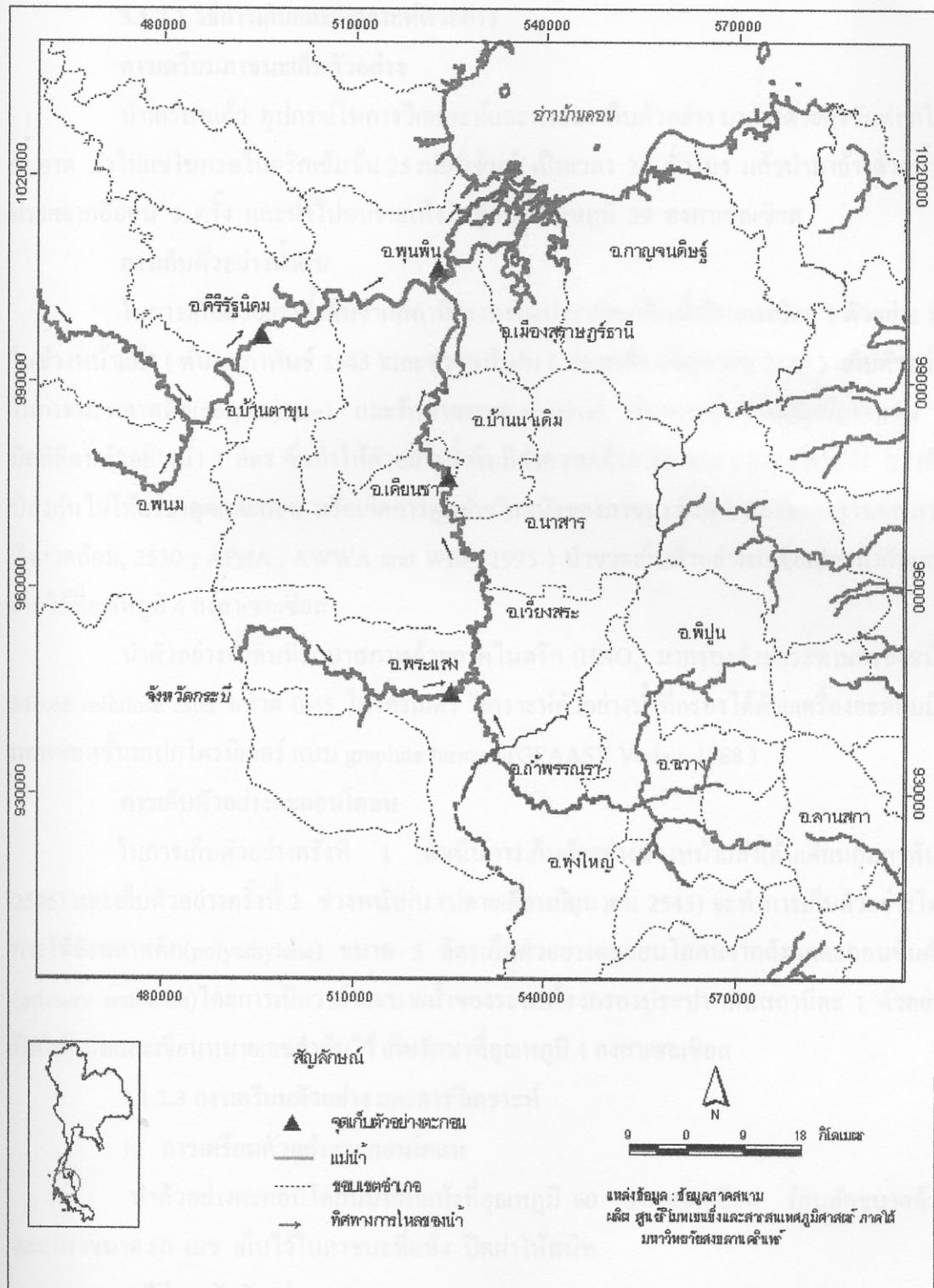
ดังแผนที่ภาพประกอบ 1

ภาคประกอน 1 แผนที่ประเทศไทยแสดงจุดที่ตั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคประกอน 2 แผนที่แสดงแหล่งเหมืองแร่เก่าแก่ใหม่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 3 แผนที่แสดงตำแหน่งของสถานีเก็บตัวอย่าง

3.1.2.2 วิธีการเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่าง

การเตรียมภาชนะเก็บตัวอย่าง

นำเครื่องแก้ว อุปกรณ์ในการวิเคราะห์และภาชนะเก็บตัวอย่าง มาล้างด้วยผงซักฟอกให้สะอาด นำไปแช่ในตระกูลเข้มข้น 25 เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้วนำมาล้างด้วยน้ำประปาจากอ่อน 3 ครั้ง และนำไปอบจนแห้งในตู้อบที่อุณหภูมิ 39 องศาเซลเซียส

การเก็บตัวอย่างน้ำดิน

ในการเก็บตัวอย่างน้ำดินจากสถานีโรงกรองประปาจะเก็บน้ำดินสถานีละ 1 ตัวอย่าง ทั้งในช่วงหน้าฝน (ต้นกุมภาพันธ์ 2545) และช่วงหน้าฝน (ปลายเดือนมิถุนายน 2545) เก็บตัวอย่างในภาชนะพลาสติก(polyethylene) และรักษาสภาพ(preserve) ด้วยตระกูลเข้มข้นจำนวน 5 มิลลิลิตร/ตัวอย่างน้ำ 1 ลิตร ซึ่งทำให้ตัวอย่างน้ำดินมีค่าความเป็นกรด-เบส (pH) ต่ำกว่า 2 เพื่อป้องกันไม่ให้เร้าตุตกละกอน หรือเกิดการคุกซับกับผนังของภาชนะที่ใส่ (กองมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2530 ; APHA., AWWA and WEP, 1995) นำขวดเก็บตัวอย่างมาเขียนเลขกำกับและเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

นำตัวอย่างน้ำดินที่รักษาสภาพด้วยตระกูลไนโตริก (HNO_3) มากรองด้วยกระดาษกรองชนิด Mixed cellulose ester ขนาด 0.45 ในโคลเมต วิเคราะห์ตัวอย่างน้ำที่กรองได้ด้วยเครื่องอะตอมมิกแอ็พซอฟชั่นสเปกโตรมิเตอร์ แบบ graphite furnace (GFAAS)(Varian, 1988)

การเก็บตัวอย่างตะกอนโคลน

ในการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1 ดำเนินการเก็บตัวอย่างช่วงหน้าฝน(ต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2545) และเก็บตัวอย่างครั้งที่ 2 ช่วงหน้าฝน (ปลายเดือนมิถุนายน 2545) จะทำการเก็บตัวอย่างโดยการใช้ถังพลาสติก(polyethylene) ขนาด 5 ลิตรเก็บตัวอย่างตะกอนโคลนจากถังตะกอนขึ้นต้น (primary sediment) โดยการเปิดวาล์วน้ำของระบบโรงกรองประปา เก็บสถานีละ 1 ตัวอย่าง ปิดให้แน่นและเขียนหมายเลขกำกับไว้ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

3.1.2.3 การเตรียมตัวอย่าง และการวิเคราะห์

1. การเตรียมตัวอย่างตะกอนโคลน

นำตัวอย่างตะกอนโคลนมาอบแห้งที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ร่อนผัดขนาดด้วยตะกรงขนาด 80 เมช เก็บไว้ในภาชนะที่แห้ง ปิดฝาให้สนิท

2. วิธีการซักตัวอย่าง

นำตัวอย่างตะกอนโคลนที่อบแห้งดีแล้วมาคลุกเคล้าให้เข้ากันดี แล้วนำมาโรยเป็นกองรูปกรวยคร่าว บนพื้นกระดาษหรือแผ่นพลาสติกที่สะอาด เรียบ แข็งเพื่อซักตัวอย่างโดยวิธี coning and quartering (Walton, 1978: 20) โดยใช้กระดาษแข็ง หรือแผ่นไฟเบอร์ที่บาง แข็ง มีผิวและ

สันเรียน ผ่าแบ่งกองตัวอย่างเป็น 4 ส่วนเท่ากัน นำส่วนตรงข้ามกัน 2 ส่วน มารวมกันผสมกันให้เข้ากันดี ทำซ้ำ อีกครั้งหนึ่ง นำตัวอย่างที่ได้มารวบเคล้าให้เข้ากันดี

3. การวิเคราะห์หาปริมาณรวมของตะกั่วและแคนเดคเมียมในตะกอน

นำตัวอย่างตะกอนที่ผ่านการเตรียม โดยการอบแห้งและร่อนคัดขนาดด้วยตะแกรงขนาด 80 เมช มาตัวอย่างละ 5 กรัม ใส่ในหลอดทดลอง เติมกรดไนตริกเข้มข้น 1 มิลลิลิตรและกรดไฮdroคลอริกเข้มข้น 3 มิลลิลิตร(อัตราส่วน 1:3) เขย่าให้เข้ากันดี แล้วนำไปบ่มอยู่ในเครื่องอุ่นน้ำ (water bath) ที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียส จนเกือบแห้ง ทิ้งให้แห้ง เติมกรดไนตริกเข้มข้น 10 มิลลิลิตร และน้ำปราศจากอิオน (deionized water) 10 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากันอุ่นอีก 10 นาที ทิ้งให้ตกร่อง ทำการกรองโดยการใช้กรดไนตริก 5 เปอร์เซ็นต์ล้างตะกอน และปรับปริมาตรให้เท่ากับ 50 มิลลิลิตร วิเคราะห์ตัวอย่างด้วยเครื่องอะตอมมิกแอพซอฟชันสเปกโตรมิเตอร์ แบบ graphite furnace (Varian, 1988)

4. วิธีการสกัดตัวอย่างโดยวิธีแยกลำดับส่วน

นำตัวอย่างตะกอนที่อบแห้งและกำจัดความชื้นแล้วมาศึกษารูปแบบทางเคมีของโลหะ (analysis of metal species) โดยวิธีการสกัดแบบแยกลำดับส่วน (sequential extraction) (Tessier, Campbell and Bisson, 1985 : 844-850; Clevenger, 1990: 241-252 และ Lim, 1983) ซึ่งจะต้องใช้ตัวอย่างอบแห้ง 5 กรัม และสกัดด้วยสารสกัด(extractant) เพื่อหาปริมาณของรูปแบบทางเคมีต่างๆ ของตะกั่วและแคนเดคเมียม ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 รูปแบบที่สามารถแยกเปลี่ยนอิオนได้ นำตัวอย่างที่ชั่งไว้ มาเติมสารละลายโซเดียมอะซีเตตความเข้มข้น 1 โมลาร์(1 M sodium acetate พีเอช 8.2) จำนวน 25 มิลลิลิตร ณ อุณหภูมิห้อง นาน 1 ชั่วโมง ทิ้งให้ตกร่องหรือปั่นแยกด้วยเครื่องเซนทริฟิวจ์ รินน้ำขางบนเก็บไว้ ล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิオน (deionized water) อีก 8 มิลลิลิตร ปั่นและรินน้ำเก็บไว้ ทำซ้ำอีก 2 ครั้ง รวมน้ำที่ได้ ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำปราศจากอิオน และเก็บไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไป ทำการล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิオน 25 มิลลิลิตร รินน้ำทิ้งไป ทำซ้ำอีก 2 ครั้ง รวมน้ำที่ได้ ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำปราศจากอิオน และเก็บไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไป

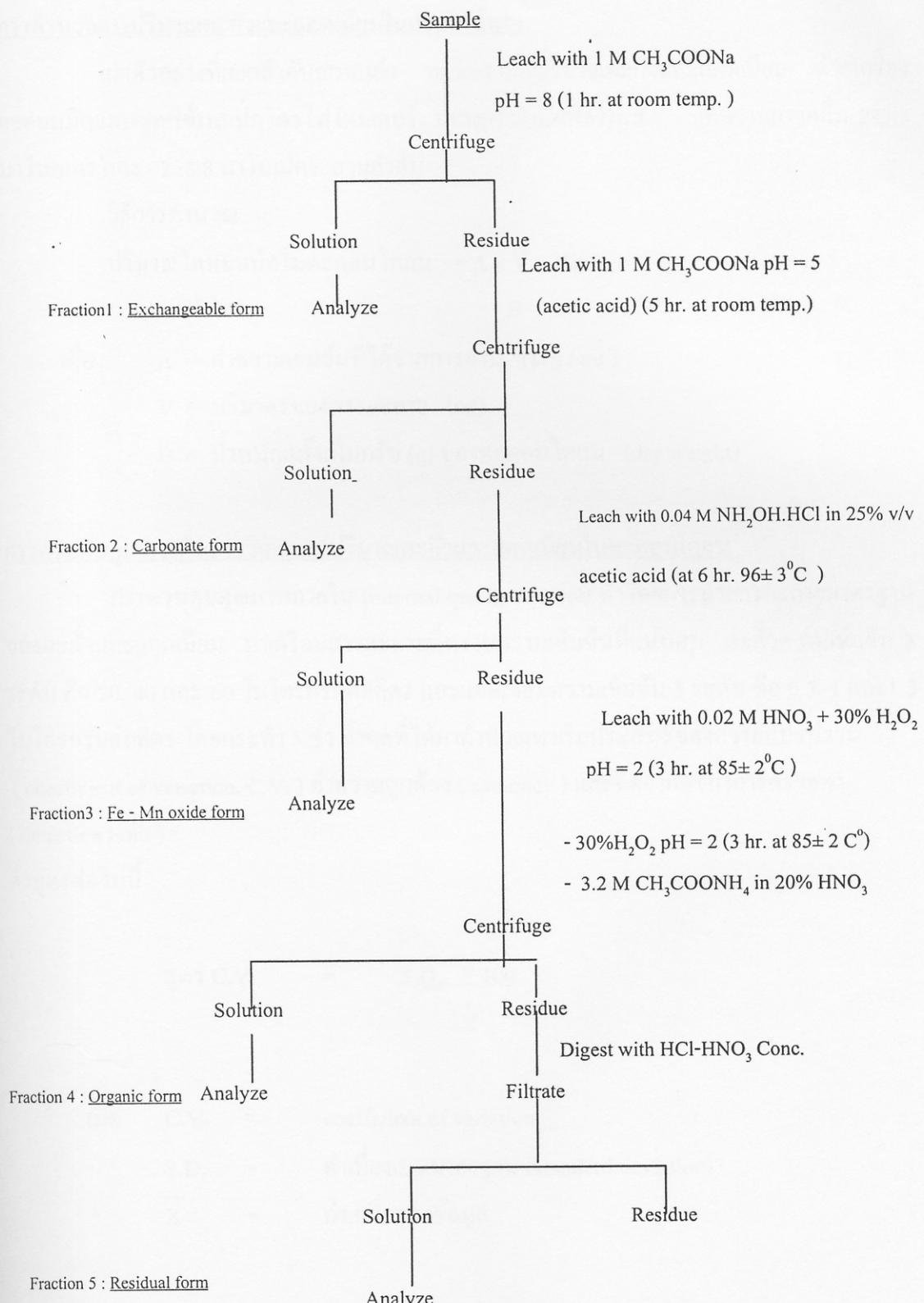
4.2 รูปแบบที่คุณซับอยู่กับคาร์บอนเนต นำตะกอนจากขั้น 4.1 มาเติมสารละลายโซเดียมอะซีเตตความเข้มข้น 1 โมลาร์(ที่ปรับค่าพีเอชเป็น 5 ด้วยกรดอะซีติก) จำนวน 25 มิลลิลิตร ทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง นาน 5 ชั่วโมง ปั่นแยกด้วยเครื่องเซนทริฟิวจ์ และเก็บน้ำขางบนไว้ ล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิオน ครั้งละ 8 มิลลิลิตร ปั่นและรินน้ำเก็บไว้ ทำซ้ำอีก 2 ครั้ง รวมน้ำที่ได้ ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำปราศจากอิオน และเก็บไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไป ทำการล้าง

ตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน 25 มิลลิลิตร รินน้ำทิ้งไป ทำข้า้อกครั้งหนึ่งแล้วเก็บตะกอนไว้ สำหรับขั้นต่อไป

4.3 รูปแบบที่คุณซับอยู่กับเหล็กและแมงกานีสออกไซด์ นำตะกอนจากขั้น 4.2 มาเติมสารละลายน้ำไดรอกซีลามีน ไฮโดรคลอไรด์ (hydroxylamine hydrochloride) ความเข้มข้น 0.04 โมลาร์ ในสารละลายกรดอะซิติก 25 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 25 มิลลิลิตร และย่อยตะกอนที่อุณหภูมิ 96 องศาเซลเซียส นาน 6 ชั่วโมง ปั่นแยกด้วยเครื่องเซนทริฟิวจ์ และเก็บน้ำข้างบนไว้ ล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน ครั้งละ 8 มิลลิลิตร ปั่นและรินน้ำเก็บไว้ ทำข้า้อก 2 ครั้ง รวมน้ำที่ได้ ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำปราศจากอิօน และเก็บไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไปทำการล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน 25 มิลลิลิตร รินน้ำทิ้งไป ทำข้า้อกครั้งหนึ่งแล้วเก็บตะกอนไว้ สำหรับขั้นต่อไป

4.4 รูปแบบที่อยู่ร่วมกับสารอินทรีย์ได้ นำตะกอนจากขั้น 4.3 มาเติมสารละลายน้ำในตริกความเข้มข้น 0.02 โมลาร์ จำนวน 6 มิลลิลิตร และไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (hydrogen peroxide) 30 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 มิลลิลิตร ย่อยตะกอนที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง และเติม ไฮโดรเจน เปอร์ออกไซด์ อีก 6 มิลลิลิตร ย่อยตะกอนต่ออีกที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง ทิ้งให้เย็นแล้วเติม แอมโมเนียม อะซีเตต ความเข้มข้น 3.2 โมลาร์ (3.2 M ammonium acetate) ในกรดไฮดริกความเข้มข้น 20 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักต่อปริมาตรจำนวน 10 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ปั่นแยกด้วยเครื่องเซนทริฟิวจ์ และเก็บน้ำข้างบนไว้ ล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน ครั้งละ 8 มิลลิลิตร ปั่นและรินน้ำเก็บไว้ ทำข้า้อก 2 ครั้ง รวมน้ำที่ได้ ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำปราศจากอิօน และเก็บไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไป ทำการล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน 25 มิลลิลิตร รินน้ำทิ้งไป ทำข้า้อกครั้งหนึ่งแล้วเก็บตะกอนไว้ สำหรับขั้นต่อไป

4.5 รูปแบบที่เป็นองค์ประกอบภายในผลึกแร่ นำตะกอนจากขั้น 4.4 มากย่อยด้วยกรดไฮดริกความเข้มข้นจำนวน 6 มิลลิลิตร ผสมกับ กรดไฮโดรคลอริกความเข้มข้น จำนวน 18 มิลลิลิตร ย่อยตะกอนที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียส จนเกือบแห้งทิ้งให้เย็น แล้วเติมกรดไฮดริก 50 เปอร์เซ็นต์ อีก 15 มิลลิลิตร อุ่นไฟอ่อนๆ (ประมาณ 60 องศาเซลเซียส) เป็นเวลานาน 2 ชั่วโมง กรองและล้างตะกอนด้วยกรดไฮดริกความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ ล้างตะกอนด้วยน้ำปราศจากอิօน เก็บส่วนที่กรองได้ไว้และปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร ด้วยน้ำปราศจากอิօน ทำข้า้อกในลักษณะเดียวกัน 5 ชุด นำสารละลายน้ำที่ได้จากขั้นที่ 4.1 ถึง 4.5 มาวิเคราะห์หาปริมาณตะกั่วและแคนเดเมียมด้วยเครื่องอบตอนมิกแอกซ์อฟรันสเปกโตรโฟโนมิเตอร์ แบบ graphite furnace (Varian, 1988)

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการแยกลำดับส่วน (Sequential Extraction Techniques) (Tessier,

Campbell and Bisson, 1979)

การคำนวณหาปริมาณตะกั่วและแอดเมียโนในตะกอนโคลน

นำตัวอย่างที่แยกลำดับส่วนแล้ว มาวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วและแอดเมียม ด้วยเครื่องอะตอมมิกแอบซอฟชั่นสเปกโตร โฟโตมิเตอร์ แบบกราไฟต์เฟอร์เนส ที่ความยาวคลื่น 283.3 นาโนเมตร และ 228.8 นาโนเมตร ตามลำดับ

วิธีการคำนวณ

$$\text{ปริมาณโลหะหนักในตะกอนโคลน} = \frac{A \times V}{B} \quad \mu\text{g/g}$$

B

เมื่อ A = ค่าความเข้มข้นที่ได้จากการอ่าน ($\mu\text{g/ml}$)

V = ปริมาตรของสารละลายน้ำ (ml)

B = น้ำหนักแห้งเป็นกรัม (g) ของตะกอนโคลน (dry weight)

การควบคุมคุณภาพในการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วและแอดเมียมในตะกอนโคลน

การควบคุมคุณภาพภายใน (internal quality control) ทำโดยการนำสารละลายน้ำตราชานของตะกั่วและแอดเมียม มาเตรียมสารละลายน้ำที่ทราบความเข้มข้นที่แน่นอน ตะกั่วความเข้มข้น 3 ระดับ คือ 20, 40 และ 60 ไมโครกรัมต่อลิตร และแอดเมียมความเข้มข้น 3 ระดับ คือ 0.5, 1 และ 1.5 ไมโครกรัมต่อลิตร โดยกระทำ 5 ช้ำ นำผลที่ได้มาคำนวณหาสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (coefficient of variation, C.V.) ค่าความถูกต้อง (accuracy) และขีดจำกัดของการตรวจหา (detection limit)

ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{สูตร C.V.} = \frac{\text{S.D.} \times 100}{\bar{X}}$$

เมื่อ $C.V.$ = coefficient of variation

$S.D.$ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

$$\text{สูตร Accuracy} = \frac{\text{ปริมาณสารที่วิเคราะห์ได้}}{\text{ปริมาณสารที่มีอยู่จริง}} \times 100$$

$$\text{สูตร D.L.} = \frac{2 \times (\text{ความเข้มข้นที่ใช้}) \times \delta}{\text{ค่าเฉลี่ยสัญญาณที่อ่านได้}}$$

$$\text{เมื่อ D.L.} = \text{detection limit}$$

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางเคมี นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการหาค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด(minimum) พิสัย(range) ค่าเฉลี่ย(average) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)ของพารามิเตอร์ในแต่ละสถานีเก็บตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ กับความเป็นกรด-เบส และอุณหภูมิโดยวิธีการของ Spearman rank correlation เปรียบเทียบความเข้มข้นของรูปแบบทางเคมีต่างๆ ของตะกั่วและแคนเดียมระหว่างหน้าแล้งกับช่วงหน้าฝนโดยใช้การทดสอบแบบ Mann – Whitney U test และเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบทางเคมี ต่างๆ ของตะกั่วและแคนเดียมในแต่ละสถานีโดยใช้การทดสอบแบบ Kruskal – Wallis H test

3.3 การประเมินความเสี่ยง

ในการประเมินความเสี่ยงด้วยการหาค่า hazard quotients (HQs) เพื่อหาโอกาสที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ เนื่องจาก การปนเปื้อนของตะกั่วและแคนเดียมในน้ำดื่มและในตะกอนโคลน

$$\text{สูตร Hazard quotients (HQs)} = \frac{\text{ค่าความเข้มข้นที่รักได้}}{\text{มาตรฐานที่กำหนดไว้}}$$

เมื่อ	Hazard quotients	มีค่าน้อยกว่า 1	ไม่มีความเสี่ยง
	Hazard quotients	มีมากกว่า 1	มีความเสี่ยง